

Nr 23.

Av herr **Berg, Robert**, om förhöjd pension åt förre mästaren vid torped- och mindepartementet å örlogsvarvet i Karlskrona A. M. Ljungberg.

I enlighet med bestämmelserna i Kungl. Maj:ts kungörelse med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet, SFS nr 215/1928, inplacerades den civila tjänstemannapersonalen vid örlogsvarven i nämnda författnings löneplan. Bland dessa befann sig den nu i pension varande f. mästaren vid torped- och mindepartementet å örlogsvarvet i Karlskrona, Arvid Mauritz Ljungberg. Denne anställdes som ritare vid dåvarande torpeddepartement den 20 oktober 1900, efter att dessförinnan förvärvat sig verkstadspraktik vid örlogsvarvets ingenjördepartement under ett 10-tal år. På grund av sin stora duglighet, kunnskap och energi befordrades Ljungberg till mästare den 1 november 1915.

Vid övergången till 1928 års löneplan inplacerades Ljungberg i 11:e lönegraden som ritare av 2:a klass. Då Ljungberg redan år 1915 utnämnts till mästare, borde han minst inplacerats i löneplanens 14:e lönegrad, som är avsedd för mästare. Mästare Ljungberg utförde emellertid ritarbete, och då ritare enligt 1928 års avlöningsreglemente skola hänföras till 11:e eller 15:e lönegraden — för 2:a respektive 1:a klass ritare — blev han inplacerad i den lägsta av dessa lönegrader. Att en person, som redan 1915 befordrats till mästare inom ritkontorsfacket, år 1928, på grund av en ny löneplans tillkommande, degraderas till 2:a klass ritare anser jag upprörande. Om Ljungberg endast haft dylik kompetens borde han aldrig befordrats till mästare. Så har emellertid skett och det är tydligt att han även gjort sig förtjänt därav. Ljungberg har alltid ansetts som en synnerligen duglig ritare inom sitt fack, vilket bl. a. framgår av ett yttrande från dåvarande chefen för torpeddepartementet, nuvarande chefen för Karlskrona Örlogsvarv, konteramiral N. Wijkmark, i skrivelse till dåvarande varvschefen den 2 december 1925 angående placering av viss personal i löneavseende. Däri sägs bl. a.: ”Anledningen till att mästaren Ljungberg inplacerats i 3:e lönegraden i stället för 4:e torde hava varit att han tjänstgjort som ritare. På grund av sin föregående grundliga verkstadspraktik är emellertid mästaren Ljungberg en synnerligen god arbetskraft å ritkontoret, och han är därjämte i fråga om tubkonstruktioner den mest erfarne och kunnige ritaren å torpeddepartementet.

Då det icke synes hava varit mer än rättvist och billigt att mästaren Ljungberg på grund av sin duglighet och kunnskap redan vid sin inplacering i löneplanen placerats såsom mästare i 4:e lönegraden, får jag vördsamt anhålla,

att mästaren Ljungberg måtte vid nu förestående uppflyttning i 10:e löneklassen även samtidigt överflyttas till 4:e lönegraden."

Anledningen till att Ljungberg vid övergången till 1928 års avlöningsreglemente icke blev placerad som ritare av I klass i 15:e lönegraden torde ha varit den att han saknade skolad utbildning. Det har emellertid i icke så få fall å örlogsvarvet praktiserats, att erfarna och väl förtjänta ritare utan teknisk utbildning placerats som ritare av 1:a klass och t. o. m. som konstruktörer.

För frågans allsidiga belysning bör även meddelas att å det antagningsbevis, som utfärdades av varvschefen den 8 juni 1929 och avsetts att gälla från den 1 juli 1928, i enlighet med det i denna skrivelse omnämnda avlöningsreglementet, finnes påtecknat följande tillägg: "Detta antagningsbevis utgör en direkt fortsättning av det med Ljungberg den 29 oktober 1915 upprättade kontraktet att vara mästare vid månadslönaresstaten." Något senare antagningsbevis eller kontrakt finnes ej.

Att Ljungberg under sin tjänstetid alltjämt bibehöll sin kompetens och färdighet framgår bl. a. av den resolution dåvarande chefen för torped- och mindepartementet, kommandör G. Granström, utfärdade den 30 juli 1936, då fråga om Ljungbergs trädande i pension var aktuell. Häri sägs: "Återställes vördsamt till VCK med förmälan att det ur statsnyttans synpunkt är lämpligt att ritare Ljungberg innan avgången får avsluta nu pågående arbete med ritningar över Sjölejonets tuber samt av förändringar betingade omritningar..."

Uti en den 15 september 1936 dagtecknad underdånig skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll Ljungberg, som är född den 22 september 1876, bl. a. att få komma i åtnjutande av mästars pension. Denna ansökan blev av Kungl. Maj:t avslagen. Däremot erhöll Ljungberg, på därom samtidigt gjord framställning, rätt till att få stanna i tjänst till 62 års ålder, det vill säga till den 30 september 1938. Efter detta sistnämnda datum har Ljungberg avgått från tjänsten och erhållit pension som ritare av 2:a klass enligt bestämmelserna i militära tjänstepensionsreglementet den 17 maj 1935, SFS nr 167.

Fastän Ljungberg redan den 1 november 1915 utnämndes till mästare, en befattning som enligt såväl 1928 års som 1939 års löneplan är upptagen i 14:e lönegraden, blev han således vid sin avgång från tjänsten den 30 september 1938, med en tjänstetid av 47 år och 11 månader, endast tillerkänd pension som tjänsteman i 11:e lönegraden. Han har dock, i motsats till varvets övriga ritare, i sin egenskap av mästare, tillhört Flottans pensionskassa sedan 1915 och erlagt stadgade avgifter för att erhålla pension som mästare.

Det torde därför vara förenligt med rättvisa och billighet att Ljungberg erhåller mästars pension, det vill säga det pensionsbelopp, som utgår till tjänsteman i 14:e lönegraden.

Med stöd av vad som sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte tillerkänna ovannämnde Arvid Mauritz Ljungberg, Karlskrona, pension i enlighet med det belopp som utgår till tjänsteman i 14:e lönegraden i enlighet med bestämmelserna i militära tjänstepensionsreglementet den 17 maj 1935, SFS nr 167, med retroaktiv verkan från den 30 september 1938.

Stockholm den 20 januari 1942.

Rob. Berg.
